

Rozwiązanie WSI

Warszawa, kwiecień 2007 roku

W sondażu z 1-5.03.2007 r. TNS OBOP zbadał poglądy Polaków w sprawach dotyczących Wojskowych Służb Informacyjnych.

- 12% badanych stwierdziło, że sprawami WSI interesuje się bardzo, 44% - że mało, a 40% - że w ogóle się nie interesuje.
- Zdaniem 35% to dobrze, a zdaniem 31% to źle, że WSI zostały rozwiązane.
- Zdaniem 22% badanych WSI służyły przede wszystkim obronności państwa polskiego, 20% - utrzymywaniu wpływów ludzi związanych z poprzednim ustrojem, 18% - swoim własnym interesom, a zdaniem 5% - interesom Rosji.
- 33% uważa, że to dobrze, że raport likwidatora WSI został opublikowany, a 37% - że lepiej byłoby, gdyby raport poznały tylko najważniejsze osoby w państwie.

Cytowanie, publiczne odtwarzanie, kopiowanie oraz wykorzystywanie w innej formie danych, informacji i opracowań zawartych w tej publikacji jest dozwolone pod warunkiem podania źródła: TNS OBOP.

Rozwiązanie WSI, Wojskowych Służb Informacyjnych i opublikowanie raportu ich likwidatora wywołało wielkie poruszenie w największej części opinii publicznej, która składa się z elit politycznych i medialnych. Warto jednak wiedzieć, czy sprawy te poruszyły opinię masową i co opinia masowa myśli o WSI, ich likwidacji i raporcie. Wiedzy tej dostarcza niniejszy komunikat z badania przeprowadzonego przez TNS OBOP na reprezentatywnej próbie Polaków 15+¹. Dane zebrano w dniach 1-5 marca, a więc już po kulminacji tematyki WSI w mediach.

ZAINTERESOWANIE WSI I INNYMI SPRAWAMI

Zainteresowanie sprawami WSI badano standardowo – proszono badanych o określenie stopnia swego zainteresowania. Ich odpowiedzi zawiera tabela.

W OSTATNICH TYGODNIACH WIELE SIĘ MÓWI O WOJSKOWYCH SŁUŻBACH INFORMACYJNYCH, ICH LIKWIDACJI I RAPORCIE O WSI. JAKBY PAN(I) OKREŚLIŁ(A) SVOJE ZAINTERESOWANIE TYMI SPRAWAMI?	
bardzo się tym interesuję	12%
mało się tym interesuję	44%
w ogóle się tym nie interesuję	40%
trudno powiedzieć	4%

Zainteresowaniu sprawami WSI sprzyja wiek, wykształcenie i zamieszkanie w większej miejscowości; zob. tab. aneksowe. Są to związki oczywiste.

Ocena stopnia zainteresowania jest rzeczą względną. Lepiej porównać zainteresowanie sprawami WSI z wyrażonym w tym samym badaniu zainteresowaniem dwiema innymi sprawami – budową amerykańskiej tarczy antyrakietowej w Polsce i budową drogi przez dolinę Rospudy.

Pytania o zainteresowanie brzmiały nieco inaczej niż w przypadku WSI, ale nie na tyle inaczej, by uniemożliwić zgrubne porównanie. Na pytanie, „czy słyszał i wie

¹ Sondaż zrealizowano w dniach 1-5 marca 2007 r. na ogólnopolskiej, losowej, reprezentatywnej próbie 1005 mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat. Maksymalny statystyczny błąd pomiaru dla tej wielkości próby wynosi +/- 3,1%, przy wiarygodności oszacowania równej 95%.

coś” o sprawie budowy tarczy **64%** badanych odpowiedziało „słyszałem i wiem o co chodzi”, zaś na pytanie „czy interesuje się sporem” o budowę drogi, 60% odpowiedziało „interesuję się i wiem o co chodzi”. Ostrożnie można więc powiedzieć, że zainteresowanie sprawami WSI ze strony opinii masowej jest niewielkie w porównaniu z zainteresowaniem tarczą i Rospudą. (Tytułem komentarza można też dodać, że w przypadku tarczy zainteresowanie ze strony publiczności jest większe niż ze strony mediów, w przypadku Rospudy jest ono zbliżone, a w przypadku WSI jest wyraźnie mniejsze niż zainteresowanie mediów).

OCENA WSI

Podstawowe pytanie brzmi, czy to dobrze, czy źle, że WSI zostały rozwiązane. Zadano je badanym.

CZY PANA(I) ZDANIEM, TO DOBRZE CZY ŹLE, ŻE WSI ZOSTAŁY ROZWIĄZANE?	ogół	bardzo zainteresowani (N=122)
bardzo dobrze	6%	21%
dobrze	29%	31%
źle	21%	32%
bardzo źle	10%	11%
trudno powiedzieć	34%	5%

Nieco więcej niż trzecia część badanych (35%) mówi „to dobrze”, nieco mniej niż trzecia część (31%) mówi „to źle”, a trzecia część (34%) nie ma w tej sprawie zdania. W bardzo zainteresowanej części badanych proporcje odpowiedzi są nieco bardziej korzystne dla decyzji o rozwiązaniu WSI (52% do 43%); samo zainteresowanie, a zapewne i poczucie bycia poinformowanym w sprawie nie ma większego wpływu na – pozytywną lub negatywną – ocenę decyzji o rozwiązaniu WSI. Rola stopnia zainteresowania okaże się ciekawsza w następnym pytaniu.

Zapytano, „czemu i komu Pana(i) zdaniem Wojskowe Służby Informacyjne służyły przede wszystkim”; pytanie dostarczało odpowiedzi do wyboru. Oto udzielone odpowiedzi: Tylko co trzeci badany spośród mających zdanie w sprawie (22% wszystkich badanych) uznał, że WSI służyły przede wszystkim obronności państwa,

pozostałe dwie trzecie spośród mających zdanie w sprawie (43% wszystkich badanych) uznało, że WSI służyły innym celom: utrzymywaniu wpływów ludzi związanych z poprzednim ustrojem i sobie, swoim własnym interesom, a czasem także interesom Rosji. W podgrupie bardzo zainteresowanych zwraca uwagę znacznie większy udział przekonanych, że WSI służyły nade wszystko obronności państwa polskiego (39% wobec 48% innych odpowiedzi).

CZEMU I KOMU P. ZDANIEM WSI SŁUŻYŁY PRZEDE WSZYSTKIM?	ogół	bardzo zainteresowani (N=122)
obronności państwa polskiego	22	39
utrzymywaniu wpływów ludzi związanych z poprzednim ustrojem	20	22
interesom Rosji	5	5
sobie, swoim własnym interesom	18	21
trudno powiedzieć	35	13

O PUBLIKACJI RAPORTU

Zapytano badanych, co myślą o opublikowaniu raportu o WSI; odpowiedzi – zob. tabela.

Co P. MYŚLI O OPUBLIKOWANIU RAPORTU O WSI?	ogół	bardzo zainteresowani (N=122)
Dobrze, że ten raport został opublikowany	33%	42%
Lepiej, gdyby raport poznały tylko najważniejsze osoby w państwie	37%	52%
Trudno powiedzieć	30%	6

Wśród badanych mających pogląd w sprawie, niewielką przewagę ma pogląd, że raportu tego nie należało publikować i lepiej, gdyby poznały go tylko najważniejsze osoby w państwie. Wśród ogółu badanych stosunek odpowiedzi wynosi 37% do 33%, zaś wśród bardzo zainteresowanych jest on nieco większy, bo 52% do 42%.

Pogląd w sprawie w bardzo małym stopniu zależy więc od zainteresowania sprawami WSI.

WSI – SPRAWA PARTYJNO-POLITYCZNA

Rozwiązanie WSI było sprawą par excellence polityczną, partyjną. Poglądy w takich sprawach słabo zależą od czynników położenia społecznego, silniej lub silnie zależą natomiast od generalnych nastawień politycznych i sympatii partyjnych. Tak jest i w przypadku poglądów w sprawach WSI.

Dane w proc.

Aktualne preferencje partyjne (18+)	ROZWIĄZANIE WSI TO ...		CZEMU I KOMU SŁUŻYŁY WSI				OPUBLIKOWANIE RAPORTU TO...	
	dobrze	źle	obronność i państwa	ludziom dawnego ustroju	Rosji	swoim interesom	dobrze	źle
LiD	23	55	54	7	6	15	16	68
LPR	26	49	40	11	0	11	33	37
PO	36	39	33	23	2	17	30	50
PiS	63	11	8	38	5	22	62	16
Samoobrona	53	18	8	26	2	18	45	20

Uwaga: dla jasności opuszczono odpowiedzi „trudno powiedzieć”.

W tabeli zależności zwraca uwagę afirmatywne, wyraziste i konsekwentne stanowisko sympatyków, hipotetycznych wyborców Prawa i Sprawiedliwości - partii, której rząd doprowadził do likwidacji WSI i niechętnie rozwiązaniu WSI stanowisko sympatyków koalicji Lewica i Demokraci.

P19. Jak by Pan(i) określił(a) swoje zainteresowanie sprawami dotyczącymi Wojskowych Służbach Informacyjnych, ich likwidacji i raportu o WSI?						
		DANE W PROC.				LICZBA OSÓB
		bardzo się tym interesuję	mało się tym interesuję	w ogóle się tym nie interesuję	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		12	44	40	4	1005
PŁEĆ	mężczyźni	16	46	34	3	481
	kobiety	8	41	46	5	524
WIEK	15-19 lat	4	33	59	4	89
	20-29 lat	8	40	45	7	201
	30-39 lat	4	44	47	4	163
	40-49 lat	18	46	35	1	170
	50-59 lat	18	48	30	4	174
	60 lat lub więcej	15	44	36	4	210
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	4	36	55	4	166
	zasadnicze zawodowe	10	43	42	5	255
	średnie i pomaturalne	17	47	33	3	316
	licencjat, wyższe	21	50	26	3	131
	jeszcze się uczy	6	36	52	5	132
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	6	43	49	3	376
	miasto do 100 tys.	17	41	37	5	327
	miasto 101-500 tys.	13	46	37	5	180
	miasto pow. 500 tys.	18	49	28	5	122
REGION	małopolski	10	41	46	3	164
	wschodni	8	53	38	1	95
	katowicki	14	37	43	6	173
	dolnośląski	9	48	36	6	105
	wielkopolski	14	40	42	4	113
	pomorski	14	48	33	6	129
	centralny	14	43	41	3	227
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	13	47	35	4	427
	nie pracuje zawodowo	11	40	44	4	578
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	17	56	22	4	79
	prywatni przedsiębiorcy	22	37	41		27
	pracownicy administracji i usług	10	52	34	4	141

	robotnicy	15	39	42	3	132
	rolnicy	6	46	41	6	47
	gospodynie domowe	6	27	62	5	59
	emeryci i renciści	17	44	34	4	293
	uczniowie i studenci	6	36	52	5	132
	bezrobotni	2	43	50	4	94
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	11	43	41	5	197
	średnia	12	44	39	4	596
	zła	10	43	44	3	201
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	11	43	41	5	562
	wierzący i niereg. praktykujący	11	44	41	3	304
	wierzący lecz niepraktykujący	15	45	36	4	106
	niewierzący	31	33	36		31
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	24	45	29	2	95
	centrolewicowe	20	41	36	2	86
	centroprawicowe	18	49	29	5	117
	prawicowe	16	53	30	2	251
	trudno powiedzieć	5	37	52	6	454
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	4	18	70	8	223
	raczej się nie interesuje	5	48	44	3	352
	raczej się interesuje	15	58	23	3	360
	bardzo się interesuje	58	26	16		70
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LiD	30	40	30		54
	LPR	3	21	65	12	25
	PO	15	47	34	3	175
	PiS	19	57	21	3	112
	Samobrona RP	16	26	48	10	25
	żadna	12	47	40		16
	inne	8	49	42	1	66
	nie głosujący, niezdecydowani	7	32	54	7	51

P20. Czy źle, że Wojskowe Służby Informacyjne zostały rozwiązane?							
		DANE W PROC.					LICZBA OSÓB
		bardzo dobrze	dobrze	źle	bardzo źle	trudno powiedzieć	

OGÓŁEM		6	29	21	10	34	1002
PŁEĆ	mężczyźni	10	30	26	9	26	478
	kobiety	3	29	17	10	41	524
WIEK	15-19 lat	3	24	11	8	54	89
	20-29 lat	4	33	21	10	32	199
	30-39 lat	7	27	21	7	38	163
	40-49 lat	7	31	20	11	31	168
	50-59 lat	6	28	27	11	27	174
	60 lat lub więcej	8	29	21	9	32	210
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	7	22	21	8	42	166
	zasadnicze zawodowe	5	29	21	14	31	254
	średnie i pomaturalne	6	33	25	8	28	315
	licencjat, wyższe	10	29	23	9	29	131
	jeszcze się uczy	4	30	11	8	46	132
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	4	31	20	9	36	376
	miasto do 100 tys.	5	28	20	11	36	326
	miasto 101-500 tys.	11	31	22	9	28	180
	miasto pow. 500 tys.	8	26	28	10	29	121
REGION	małopolski	4	32	15	17	32	164
	wschodni	7	29	14	7	42	95
	katowicki	4	35	18	6	37	173
	dolnośląski	2	26	30	8	34	104
	wielkopolski	9	31	25	13	21	112
	pomorski	5	34	26	9	26	129
	centralny	10	21	22	7	40	225
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	7	31	24	9	30	424
	nie pracuje zawodowo	6	28	19	10	37	578
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	8	27	28	8	29	79
	prywatni przedsiębiorcy	12	21	21	12	34	27
	pracownicy administracji i usług	3	31	23	8	35	141
	robotnicy	10	34	25	11	21	129
	rolnicy	6	35	20	4	35	47
	gospodynie domowe	4	17	21	12	46	59
	emeryci i renciści	8	28	22	9	33	293
	uczniowie i studenci	4	30	11	8	46	132
	bezrobotni	0	32	21	14	32	94
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	7	29	17	8	38	197
	średnia	7	30	22	10	32	594
	zła	4	26	24	12	34	201

STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	7	30	20	8	35	561
	wierzący i niereg. praktykujący	6	31	20	11	31	304
	wierzący lecz niepraktykujący	5	23	26	12	34	105
	niewierzący		22	36	6	36	31
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	1	28	42	15	15	95
	centrolewicowe	3	31	28	11	28	86
	centroprawicowe	6	36	34	3	21	117
	prawicowe	13	38	17	8	24	251
	trudno powiedzieć	4	22	14	11	48	451
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	4	17	21	12	45	223
	raczej się nie interesuje	3	31	18	9	39	351
	raczej się interesuje	6	36	23	9	26	358
	bardzo się interesuje	29	28	29	4	9	70
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LiD	4	19	40	15	23	54
	LPR	6	20	31	18	25	25
	PO	2	34	28	11	25	174
	PiS	17	46	5	6	26	111
	Samoobrona RP	13	40	14	4	28	25
	żadna		26	22	30	22	16
	inne	6	26	22	5	41	66
	nie głosujący, niezdecydowani	11	12	14	17	45	51

P21. Czemu i komu Wojskowo Służby Informacyjne służyły przede wszystkim?							
		DANE W PROC.					LICZBA OSÓB
		obronności państwa polskiego	utrzymaniu wpływów ludzi związanych z poprzednim ustrojem	interesom Rosji	sobie, swoim własnym interesom	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		22	20	5	18	35	1003
PŁEĆ	mężczyźni	24	23	6	20	26	478
	kobiety	21	17	4	16	42	524
WIEK	15-19 lat	13	21	8	9	50	87
	20-29 lat	19	17	5	18	42	201
	30-39 lat	24	23	8	20	26	163
	40-49 lat	26	21	3	19	31	169
	50-59 lat	27	23	4	18	28	174
	60 lat lub więcej	22	17	5	20	36	210

WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	17	16	5	18	45	166
	zasadnicze zawodowe	22	18	5	20	35	254
	średnie i pomaturalne	27	21	4	19	29	315
	licencjat, wyższe	29	22	4	21	23	131
	jeszcze się uczy	13	22	9	10	47	132
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	20	20	4	19	36	375
	miasto do 100 tys.	23	17	6	15	39	326
	miasto 101-500 tys.	24	20	5	20	31	180
	miasto pow. 500 tys.	25	25	7	19	24	122
REGION	małopolski	27	8	8	21	36	164
	wschodni	25	23	2	16	33	95
	katowicki	19	18	8	12	43	173
	dolnośląski	31	24	2	12	31	105
	wielkopolski	26	26	2	26	20	112
	pomorski	19	21	3	26	32	129
	centralny	17	24	6	15	38	225
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	24	22	6	20	28	425
	nie pracuje zawodowo	21	19	5	17	39	578
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	26	26	3	16	28	79
	prywatni przedsiębiorcy	29	36	10	12	13	27
	pracownicy administracji i usług	21	20	6	18	34	140
	robotnicy	25	22	7	20	26	131
	rolnicy	25	8	1	37	29	47
	gospodynie domowe	22	19	3	10	46	59
	emeryci i renciści	23	20	4	20	33	293
	uczniowie i studenci	13	22	9	10	47	132
	bezrobotni	26	10	2	19	43	94
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	20	22	9	18	31	197
	średnia	23	21	4	19	33	594
	zła	24	15	4	17	41	201
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	18	20	6	20	37	562

	wierzący i niereg. praktykujący	25	23	6	17	30	302
	wierzący lecz niepraktykujący	32	15	1	12	40	106
	niewierzący	38	16	1	15	29	31
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	44	11	6	13	25	95
	centrolewicowe	41	14	2	21	21	86
	centroprawicowe	28	29	5	16	22	117
	prawicowe	17	30	8	21	24	251
	trudno powiedzieć	16	15	4	18	48	452
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	18	10	3	15	54	223
	raczej się nie interesuje	20	17	6	17	39	351
	raczej się interesuje	24	27	5	20	23	359
	bardzo się interesuje	40	29	6	19	6	70
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LiD	54	7	6	15	17	54
	LPR	40	11		11	38	25
	PO	30	23	2	17	28	175
	PiS	8	38	5	22	27	111
	Samobrona RP	8	26	2	18	47	25
	żadna	51			14	35	16
	inne	23	15	9	18	35	66
	nie głosujący, niezdecydowani	17	23	9	17	35	51

P22. Co Pan(i) myśli o opublikowaniu raportu o WSI?					
		DANE W PROC.			LICZBA OSÓB
		dobrze, że ten raport został opublikowany	lepiej by poznały go tylko najważniejsze osoby w państwie	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		33	37	30	1002
PŁEĆ	mężczyźni	35	40	25	478
	kobiety	31	34	36	524
WIEK	15-19 lat	33	20	47	89
	20-29 lat	35	34	31	201
	30-39 lat	32	36	32	163
	40-49 lat	34	39	27	169
	50-59 lat	28	47	25	173
	60 lat lub więcej	35	36	29	208
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	35	26	39	166

	zasadnicze zawodowe	29	38	33	254
	średnie i pomaturalne	34	41	25	314
	licencjat, wyższe	33	50	17	131
	jeszcze się uczy	34	24	42	132
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	34	32	34	376
	miasto do 100 tys.	30	36	34	326
	miasto 101-500 tys.	33	39	28	177
	miasto pow. 500 tys.	35	50	15	122
REGION	małopolski	32	30	38	164
	wschodni	19	54	26	95
	katowicki	36	26	38	173
	dolnośląski	23	54	23	105
	wielkopolski	45	40	15	112
	pomorski	29	39	32	127
	centralny	38	31	31	227
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	34	39	27	426
	nie pracuje zawodowo	32	35	33	576
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	29	46	25	79
	prywatni przedsiębiorcy	35	45	21	26
	pracownicy administracji i usług	36	36	28	141
	robotnicy	33	41	26	131
	rolnicy	39	29	33	47
	gospodynie domowe	22	44	33	59
	emeryci i renciści	34	39	28	292
	uczniowie i studenci	34	24	42	132
	bezrobotni	32	32	36	94
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	35	37	28	197
	średnia	33	37	30	593
	zła	30	37	33	201
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	37	32	31	559
	wierzący i niereg. praktykujący	31	40	29	304
	wierzący lecz niepraktykujący	20	47	34	106
	niewierzący	27	54	19	31

POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	32	47	20	94
	centrolewicowe	27	48	24	86
	centroprawicowe	33	53	14	117
	prawicowe	50	30	19	250
	trudno powiedzieć	24	32	44	453
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	19	30	51	223
	raczej się nie interesuje	35	34	31	352
	raczej się interesuje	39	40	21	358
	bardzo się interesuje	35	59	7	69
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LiD	16	68	16	53
	LPR	33	37	30	25
	PO	30	50	20	175
	PiS	62	16	22	110
	Samoobrona RP	45	20	35	25
	żadna	24	58	18	16
	inne	36	37	27	66
	nie głoszący, niezdecydowani	22	33	44	51